

Školský vzdelávací program Gymnázium CENADA

Súkromné gymnázium pre žiakov so všeobecným intelektovým
nadaním CENADA
Majerníkova 60
841 05 Bratislava

Stupeň vzdelania: ISCED 2A, ISCED 3A

Dĺžka štúdia: osem rokov

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: súkromná

Dátum schválenia: 1. september 2014; aktualizácia 1. september 2022, 1. september 2023

Miesto vydania: Bratislava

IČO školy: 42363501

Riaditeľka školy: PhDr. Jana Jurášková, PhD.

Riaditeľka zriaďovateľa: Martina Mátychová, PhD.

Zriaďovateľ: CENTRUM NADANIA), n.o., Pod Zečákom 42, 841 03 Bratislava

Platnosť dokumentu do: doba neurčitá

kontakty: centrumnadania@centrumnadania.sk

OBSAH

CIELE A POSLANIE VZDELÁVANIA – FILOZOFIA ŠKOLY	4
Žiaci školy	4
Prijímanie žiakov	4
Bezpečné vzdelávacie prostredie	4
Ciele vzdelávania	4
Zameranie školy	5
Hodnotenie	5
Stupeň vzdelania	7
Profil absolventa	7
Podmienky ukončovania štúdia	9
Doklady o získanom vzdelaní	9
Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	9
Komunikácia školy s rodičmi a študentmi	9
Školský učebný plán	10
Popis jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	10
Jazyk a komunikácia	10
Matematika a práca s informáciami	10
Človek a príroda	11
Človek a spoločnosť	12
Človek a hodnoty	12
Človek a svet práce	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Umenie a kultúra	12
Zdravie a pohyb	13
Prílohy	13

CIELE A POSLANIE VZDELÁVANIA – FILOZOFIA ŠKOLY

ŽIACI ŠKOLY

Žiakmi Gymnázia CENADA sú žiaci s diagnostikovaným všeobecným intelektovým nadaním, vrátane žiakov s dvojitou výnimočnosťou. Vychádzame pritom z definície nadania Columbus Group tak pri prijímaní ako aj vzdelávaní žiakov – študentov gymnázia, vrátane foriem, prístupov, metód vzdelávania a spôsobov hodnotenia.

„Nadanie je asynchrónny vývin, v ktorom sa predčasne rozvinuté kognitívne schopnosti a vysoká intenzita kombinujú a vytvárajú vnútorné skúsenosti a vedomie, ktoré sa kvalitatívne odlišujú od normy. Táto asynchrónia vzrastá s vyššou intelektuálnou kapacitou. Jedinečnosť nadaných ich robí obzvlášť zraniteľnými a pre ich optimálny vývin vyžaduje modifikácie vo výchove, vzdelávaní a poradenstve.“(Columbus Group, 1991),

Podľa tohto vymedzenia sa nadanie spája s týmito prejavmi, na ktoré prihliadame pri vzdelávaní žiakov a študentov:

- vysoká senzitivita a intenzita (v rôznych oblastiach: psychomotorická, sensorická, emocionálna, imaginárna, kognitívna),
- asynchrónia (emocionálna, sociálna, fyzická zložka osobnosti verzus kognitívna zložka),
- riziko dysfunkčného perfekcionizmu.

Medzi najčastejšie spojenie nadania a poruchy (tzv. dvojitá výnimočnosť) patria poruchy autistického spektra - Aspergerov syndróm, vývinové poruchy učenia, ADHD.

PRIJÍMANIE ŽIAKOV

Do školy sa prijímajú žiaci v súlade s platnou legislatívou, t.j. na základe diagnostiky školským poradenským zariadením a na základe prijímacích skúšok.

BEZPEČNÉ VZDELÁVACIE PROSTREDIE

Gymnázium CENADA vytvára bezpečné vzdelávacie prostredie. Ide o prostredie v škole, kde sa vzdelávacie činnosti zameriavajú na proces, kooperáciu, vnútornú motiváciu, možnosti výberu a v intenciách rešpektujúceho prístupu a nenásilnej komunikácie.

K bezpečnému vzdelávaciemu prostrediu nepatrí ohrozenie, nátlak, strach zo zlyhania, zo známok, konkurencia, učenie založené na vonkajšej motivácii, zameranie na výkon a hodnotenie. V bezpečnom vzdelávacom prostredí sa žiaci učia narábať s chybou ako s prostriedkom rozvoja a nie ako so zlyhaním. Základom je rešpektujúci prístup a nenásilná komunikácia.

CIELE VZDELÁVANIA

- poskytovanie takých výchovno-vzdelávacích aktivít, aby mali žiaci možnosť uplatňovať a rozvíjať svoje schopnosti a nadanie,

- rozvíjanie osobnosti žiakov v oblasti poznávacej, emocionálno-sociálnej, morálnej, estetickej, telesnej i vôľových vlastností,
- monitorovanie potenciálnych rizík vo vývine osobnosti nadaného žiaka a v prípade potreby aplikácia adresných postupov na elimináciu a korekciu týchto rizík.
- dosiahnutie takých vedomostí, zručností a osobnostného potenciálu, aby žiaci získali všeobecný základ z rôznych oblastí (akademických, kultúrnych), aby pripravení na štúdium na vysokej škole a na celoživotné vzdelávanie,
- podpora vnútornej motivácie žiakov k poznávaniu, učeniu a tvoreniu vytváraním podmienok pre vnútornú motiváciu školou,
- podpora a rozvíjanie snahy, prekonávania prekážok a práce s chybou,
- získavanie skúsenosti s rešpektujúcou a nenásilnou komunikáciou.

ZAMERANIE ŠKOLY

Škola pripravuje žiakov na ďalšie vzdelávanie, ale aj na uplatnenie v praxi a v osobnom a sociálnom živote. Vzdelávanie je zamerané na získanie všeobecného vzdelanostného prehľadu s dôrazom na matematiku a prírodovedné disciplíny. Vyššia časová dotácia je venovaná najmä hodinám matematiky, informatiky, fyziky s cieľom vytvorenia dostatočného priestoru na získavanie vedomostí a zručností objavovaním, skúmaním, pozorovaním a tiež realizáciu výpočtov, na riešenie reálnych situácií, na aplikovanie získaných zručností v rôznych situáciách. Pre zámer analyzovať, komunikovať, rozvíjať kognitívne podnety, informácie, situácie, deje, argumentovať, obhajovať a kriticky hodnotiť je zavedený predmet kolokvium, zameraný na komunikáciu týchto podnetov. Praktické, ale aj teoretické uplatňovanie nadobudnutých poznatkov sa realizuje v predmete projekty – tvorbou projektov, riešením praktických aj virtuálnych situácií, ich prezentáciou a obhajobou. Súčasťou vzdelávacieho programu je aj výučba dvoch cudzích jazykov (anglického a nemeckého).

Okrem vzdelávacej oblasti sa škola zameriava aj na zdravý rozvoj osobnosti žiakov a uplatňuje stratégie, prípadne aj individuálne intervencie smerujúce k tomu, aby prípadné riziká vo vývine osobnosti nadaného jedinca neboli brzdou v ich kognitívnom rozvoji, ale naopak, aby ich intelektové schopnosti boli v súlade s ich osobnosťou.

HODNOTENIE

Pri hodnotení vychádzame z toho, že cieľom vzdelávania nie je získavanie hodnotení, víťazstiev, pochvál, známok, ale vzdelanostný a osobnostný rozvoj. CENADA sa snaží študentov podporovať v cieľi osvojiť si nové poznatky a zručnosti, učiť sa pre rozvoj, nie pre známky, s rešpektovaním motivácie študentov pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Preto škola nevytvára konkurenčné prostredie, ale naopak bezpečné vzdelávacie prostredie, v ktorom sa žiaci neboja zlyhania, diskusie ani chyby. V bezpečnom prostredí sa žiaci nevymedzujú voči sebe, ale naopak diskusiou a spoluprácou spolu prichádzajú k novým poznatkom, objavom a riešeniam.

V rámci informácií o osvojených poznatkoch a zručnostiach CENADA aplikuje spätnú väzbu a to prirodzene v rámci každodenných vzdelávacích situácií, v rámci jednotlivých vyučovacích hodín. V nižších ročníkoch

gymnázia spravidla trikrát ročne realizujeme spätnú väzbu za prítomnosti vyučujúceho, žiaka a jeho rodičov. Vo vyšších ročníkoch spätná väzba prebieha individuálne medzi študentom a vyučujúcim.

V nižších ročníkoch Gymnázia CENADA (príma až kvarta), v nadväznosti na prvý stupeň a piaty ročník Základnej školy CENADA postupne, od prímy v školskom roku 2023/2024 prechádzame v rámci výročného hodnotenia (polročné a koncoročné vysvedčenie a pravidelne štvrtročné a trištvrtročné hodnotenie v rámci Pedagogickej rady) na systém absolvovania (absolvoval, aktívne absolvoval, neabsolvoval), pričom podmienky pre absolvovanie sú určené pre jednotlivé predmety a ročníky na začiatku školského roka. Vo vyšších ročníkoch gymnázia majú žiaci možnosť výberu hodnotenia (absolvovanie alebo známka) najmä vzhľadom na požiadavky niektorých fakúlt o doloženie koncoročných známok z jednotlivých vyučovacích predmetov. Klasifikovaný je predmet komunitná výchova (Poz.: Legislatíva podľa výkladu Ministerstva školstva nedovoľuje absolvovanie vo všetkých predmetoch pre všetkých žiakov, preto jeden predmet je klasifikovaný v každom ročníku).

Pri spätnej väzbe kladieme dôraz najmä:

v procesnej oblasti: podpora snahy, vytrvalosti, ochoty prekonávať prekážky, riešiť ťažké úlohy, ochoty riskovať, nebáť sa pustiť do riešenia náročných úloh, nebáť sa hľadať chyby v riešení, analyzovať ich, podpora vnútornej motivácie k učeniu sa, vyjadrovať radosť z procesu riešenia náročnej úlohy, prijímanie vlastných silných aj slabších stránok

formy: diskusia, vecný slovný popis, posudok práce, kladenie cielených otázok (na proces), analýza riešenia, overenia (napr. nácvičný diktát, test), oceňovanie snahy, odvahy, vytrvalosti

vo výsledkovej oblasti:

absolvovanie určených úloh (napr. projekt, referát, písomná práca, overenie), v rámci ktorých vyučujúci označia správnosť riešenia alebo dodržania stanovených kritérií a poskytnú spätnú väzbu

V rámci známkovanej predmetu je výsledná známka priemerom známok za jednotlivé hodnotiace aktivity (zväčša testy).

Výsledné hodnotenie (známka/absolvovanie za daný predmet v rámci polroka a konca školského roka) je syntézou dosiahnutých výsledkov v jednotlivých učebných celkoch daného predmetu.

Stupnica hodnotenia pre klasifikované predmety (kontrolné overenia):

- 100-90% - 1
- 89,99-75% - 2
- 74,99-60% - 3
- 59,99-40% - 4
- 39,99-0% - 5

Výsledná známka je priemerom hodnotenia jednotlivých kontrolných overení.

Hodnotenie formou aktívne absolvoval/absolvoval/neabsolvoval:

- Aktívne absolvoval/a: Splnené sú všetky procesné aktivity (zadané kontrolné úlohy) a zároveň kontrolné overenia aspoň na úrovni pochopenia a osvojenia potrebných vedomostí a zručností (príma: aktívna účasť na hodinách a kontrolné overenia aspoň na úrovni pochopenia a osvojenia potrebných vedomostí a zručností)

- Absolvoval/a: Splnené sú všetky procesné aktivity alebo kontrolné overenia aspoň na úrovni pochopenia a osvojenia potrebných vedomostí a zručností (príma: nízka aktivita na hodinách a/alebo nie sú osvojené všetky overenia)

Prehľad hodnotenia v jednotlivých predmetoch

Predmet komunitná výchova: klasifikovaný.

Ostatné predmety:

- Aktívne absolvoval/absolvoval/neabsolvoval (ďalej "absolvovanie")
- alebo možnosť výberu klasifikácia/absolvovanie
  - tercia (matematika, slovenský jazyk)
  - kvarta (matematika, slovenský jazyk, anglický jazyk, fyzika, chémia, biológia, dejepis, geografia)
  - kvarta až oktáva (matematika, slovenský jazyk, anglický jazyk, informatika, fyzika, chémia, biológia, dejepis, geografia, občianska náuka, umenie a kultúra, semináre predmetov, ktoré nie sú zastúpené v UP v septime alebo v oktáve).

STUPEŇ VZDELANIA

Absolventi dosiahnu stupeň vzdelania v rámci ISCED – 3A (po prvých štyroch rokoch stupeň 2A).

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent Gymnázia CENADA

- je osobnosť s kultúrnym a korektným vystupovaním, akceptujúca a naplňajúca všeobecné etické princípy,
- aktívne sa podieľa na kultivovaní našej spoločnosti, na uplatňovaní všeobecných etických princíпов,
- vyvíja snahu, uplatňuje vytrvalosť a etické princípy pri realizácii svojich cieľov a pri prekonávaní prekážok,
- je autonómny, vníma zodpovednosť za svoje konanie a je pripravený ďalej sa rozvíjať a prispievať k rozvoju spoločnosti,
- vníma radosť z procesu učenia, zdokonaľovania sa,
- je pripravený na ďalšie štúdium a samovzdelávanie,
- má všeobecný prehľad z rôznych vedných odborov, rozumie ich súvislostiam a vzťahom,
- dokáže vyhodnocovať súvislosti, abstrahovať rôzne uhly pohľadu, kriticky zhodnocovať informácie a zaujímať k nim kritický postoj,
- vie adekvátne využívať poznatky a postupy prírodovedných odborov pri riešení problémov, uplatňuje logické, kritické, analytické aj tvorivé myslenie,
- vie vyhľadávať informácie vo viacerých jazykoch, pracovať s nimi, kriticky ich vyhodnocovať a rozvíjať,
- ovláda dva cudzie jazyky, dokáže komunikovať, pracovať s odbornými informáciami a ďalším samoštúdiom a štúdiom jazykovú úroveň zvyšovať,
- vie prezentovať výsledky svojej práce, prijímať kritiku a korektne obhajovať vlastné postoje, názory a výsledky práce,

- poznáva svoje potreby a hľadá stratégie na ich naplnenie, je zodpovedný za napĺňanie svojich potrieb, rešpektuje sám seba,
- vníma pocity a potreby druhých, rešpektuje ich,
- chápe a akceptuje, že každý človek je jedinečný a má svoju hodnotu.

Kompetencie absolventa

- kompetencia k celoživotnému učeniu sa

Uvedomuje si potrebu ďalšieho vzdelávania a samoštúdia ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja, dokáže reflektovať proces vlastného učenia a myslenia, dokáže uplatňovať rôzne stratégie učenia sa, vie prijímať spätnú väzbu a ďalšie rozvojové možnosti.

- sociálne komunikačné kompetencie

Dokáže využívať rôzne formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav. Vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce. Efektívne využíva informačno-komunikačné technológie. Dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch. Ovláda a uplatňuje zásady spolupráce a medziľudskej komunikácie.

- osobnostné kompetencie

Vníma svoju zodpovednosť za svoje pocity a potreby a za ich napĺňanie. Rešpektuje samého seba a neustále pracuje na vlastnom sebarozvoji. Chápe, že ciele sa dosahujú postupne, prostredníctvom snahy, vytrvalosti a prekonávania prekážok. Vníma svoje nadanie ako súčasť svojej osobnosti a je si vedomý špecifik, ktoré s intelektovým nadaním súvisia.

- kompetencie uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky

Používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov, matematické modely logického a priestorového myslenia (vzorce, modely, štatistiky, diagramy, tabuľky). Používa základy prírodovednej gramotnosti.

- kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

Efektívne využíva informačno-komunikačné technológie pri vzdelávaní, pri získavaní informácií, pri komunikácii. Vie spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe. Vie algoritmicky myslieť a tieto schopnosti využívať v reálnom živote. Uvedomuje si riziká, ktoré sú spojené s využívaním informačno-komunikačných technológií.

-kompetencie riešiť problémy

Pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení. Je otvorený získavaniu rôznych postupov. Vie formulovať argumenty na obhájenie svojich výsledkov. Poznáva pri jednotlivých riešeníach ich klady a zápory a uvedomuje si potrebu zvažovať úroveň rizika. Uvedomuje si potrebu konštruktívneho a kooperatívneho riešenia konfliktov.

- občianske kompetencie

Uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy slobody a demokracie. Uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim

povinnostiam. Vie zaujímať stanoviská k udalostiam verejného života. Aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

- pracovné kompetencie

Dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov. Vie byť flexibilný a schopný prijať inovatívne postupy. Dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

- kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

Dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty.

- kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti. Vie sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch. Uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie v živote spoločnosti. Správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám.

PODMIENKY UKONČOVANIA ŠTÚDIA

Štúdium na gymnáziu sa ukončuje maturitnou skúškou, ktorá sa realizuje na základe platnej legislatívy. Skúška sa skladá z externej a internej časti. Externá časť pozostáva z centrálne zadávaných testov zo slovenského jazyka a literatúry, cudzieho jazyka a matematiky. Interná časť má v niektorých predmetoch písomnú a ústnu časť (slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky), v ostatných iba ústnu časť.

Termín konania ústnej formy internej časti maturitnej skúšky stanovuje MŠVVaŠ SR.

DOKLADY O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Škola vydáva doklady o získanom vzdelaní (vysvedčenie o maturitnej skúške) po vykonaní maturitnej skúšky, v priebehu štúdia vydáva vysvedčenie podľa platnej legislatívy (školský zákon).

ZABEZPEČENIE VÝUČBY PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sú žiakmi školy, sú žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Okrem toho je cieľom školy poskytnúť adekvátnu starostlivosť aj intelektovo nadaným žiakom s poruchami alebo hendikepom (žiaci s dvojitou výnimočnosťou).

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby všetkých žiakov školy sú adresované týmto vzdelávacím programom (napr. ciele a zameranie školy, spôsoby hodnotenia, profil absolventa, bezpečné vzdelávacie prostredie). V prípade potreby sa môžu žiaci vzdelávať podľa individuálneho učebného plánu alebo individuálneho vzdelávacieho programu s cieľom vytvorenia vhodných podmienok pre ich vzdelávací a osobnostný rozvoj. Žiaci s dvojitou výnimočnosťou majú možnosť využívať špeciálne terapeutické miestnosti a tiež individuálnu starostlivosť a pomoc pri štúdiu zo strany špeciálnej pedagogičky.

Škola tiež realizuje aktivity zamerané na osobnostný rozvoj žiakov v súvislosti s intelektovým nadaním (napr. formou prednášok, stretnutí s odborníkmi, stretnutí s psychologmi a špeciálnymi pedagógmi).

KOMUNIKÁCIA ŠKOLY S RODIČMI A ŠTUDENTMI

Škola poskytuje študentom a rodičom podrobné informácie o učebnom obsahu jednotlivých predmetov, požiadavkách na absolvovanie predmetu, informácie o absolvovaní určených úloh a aktivít, o učebných materiáloch, overovacích aktivitách a pod. prostredníctvom elektronických médií (napr. elektronická žiacka knižka, aplikácia TEAMS). Spätné väzby (výročné) sa realizujú individuálnou formou osobne. Konzultácie, rodičovské stretnutia sa uskutočňujú podľa potreby osobne alebo hromadne prezenčne alebo online. Overenia, zamerané na prehľad osvojených vedomostí a zručností majú rodičia k dispozícii.

ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

Učebný plán je zostavený pre prvé štyri ročníky gymnázia (v rámci ISCED 2) a posledné štyri ročníky gymnázia (v rámci ISCED 3A).

V učebnom pláne je navýšená najmä časová dotácia na matematiku a prírodovedné predmety. Špecifikom školského vzdelávacieho programu sú predmety Projekty, Kolokvium a Komunitná výchova.

Súčasťou učebného plánu je účasť žiakov na účelových cvičeniach, športových kurzoch, kurze dopravnej výchovy, kurze ochrany zdravia a života a pod.

Časová dotácia pri navýšenom počte hodín nad minimum určené štátnym učebným plánom pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je určená na realizáciu sofistikovaných učebných aktivít (napr. riešenie netradičných problémových úloh, malých projektov, diskusií, pozorovanie, objavovanie, skúmanie, výpočty, riešenie reálnych problémov) v rámci určeného obsahu, aktualizáciu vzdelávacieho obsahu podľa aktuálneho diania v spoločnosti.

Školský učebný plán je rozložený do viacerých školských rokov vzhľadom na plánované posuny jednotlivých vyučovacích hodín s cieľom efektívneho vzdelávania najmä vo vyšších ročníkoch, kde sa už študenti koncentrujú na ďalšie štúdium. Postupne pre každý školský rok (po schválení Pedagogickou radou školy) ho uverejníme v prílohe školského vzdelávacieho programu, a to od školského roku 2022/2023.

POPIS JEDNOTLIVÝCH VZDELÁVACÍCH OBLASTÍ A VYUČOVACÍCH PREDMETOV

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Slovenský jazyk a literatúra

Cieľom predmetu je porozumenie povrchovej a hĺbkovej štruktúre textu, tvorba vlastného vecného a umeleckého textu, rozvoj schopností interpretovať informácie získané z odborného i umeleckého textu, aktívna práca s metatextom a vyhľadávaním informácií a ich využívanie pri štúdiu a v praktickom živote a tiež rozvíjanie komunikačných kompetencií a poznávanie literárnych súvislostí.

Cudzí jazyk: Anglický jazyk, Nemecký jazyk

Hodiny sú vedené zážitkovou formou tak, aby žiaci a študenti dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine, dokázali komunikovať s ľuďmi, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky. Súčasťou je aj poznávanie reálií a spôsobu života a myslenia iných národov a ich kultúrneho dedičstva.

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Matematika

Hodiny matematiky sú založené na individuálnom prístupe, objavovaní, diskusii a spoločnom hľadaní rôznych riešení či vysvetlení. Práca s chybou je samozrejmosťou a nutnosťou. Počas štúdia žiaci prekonajú spektrum

problémov od počítania konkrétností, teda práca s prirodzenými číslami, až po abstraktné problémy nekonečien. Pričom každý si prejde túto cestu vlastným tempom a pokiaľ sa dá v doprovode spolužiakov a učiteľa nie v roli rozhodcu, ale ako sprievodcu a podporovateľa v skúmaní a objavovaní. Využívame nielen Hejného metódu, ale aj iné objavné metódy a postupy.

Informatika

Poslaním vyučovania Informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov IKT s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Informatika sa rozdeľuje na užívateľskú a programátorskú.

Projekty

V rámci tohto predmetu žiaci prepájajú rôzne informačné oblasti a zručnosti, ktoré vychádzajú z iných predmetov aj vlastného záujmu. Zameriavame sa primárne na mäkké zručnosti (soft skills), ktoré sú aktuálne čoraz dôležitejšie. Predmet ako taký je veľmi variabilný - či už ide o prácu na celoročnom projekte, čiastkových projektoch z iných predmetov, vytvorenie širšieho projektu naprieč predmetmi reflektujúc na aktuálnosť.

ČLOVEK A PRÍRODA

Biológia

Poznávame dianie od bunky, cez flóru a faunu až po jednotlivé sústavy človeka, to všetko v súvislostiach, nie izolovane, ale vo vzájomnom prepojení, vzťahoch a vplyvoch. Pracujeme s reáliami, v laboratóriu, ale aj vo vonkajšom priestore. Naša poznávanie má teda činnosť a výskumný charakter v prepojení s prácou s informáciami a overovaním.

Fyzika

Hodiny fyziky sú koncipované tak, aby žiaci aplikovaním empirických metód práce (pozorovanie, experimentovanie, meranie, spracovanie údajov) objavovali a poznávali fyzikálne princípy a zákonitosti. Pri tomto objavovaní sa pritom využívajú rôzne prístupy, ktorých cieľom je rozvíjať u žiakov aj zručnosti, ktoré by mohli aplikovať aj v iných oblastiach pracovného aj bežného života (kritické myslenie, komunikácia, spolupráca). Používaním postupu riešenia problémov *predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu* sú vedené k tomu, aby formulovali svoje vysvetlenia, hypotézy a predpoklady, vedeli ich zdôvodniť a overiť a aby formulovali a prezentovali svoje závery. Dôležitou súčasťou hodín je práca v tíme, tak, aby boli žiaci vedení ku kooperácii a diskusií, boli zodpovední za výsledky svojej práce.

Geografia

Hodiny geografie sú postavené na aktívnom spoznávaní sveta okolo nás, pochopenie základných princípov prírodných zákonov a uvedomenie si prepojenia celosvetovej populácie na mikro a makro príkladoch. Projekty z geografie cielia na poznanie a samonaštudovanie si problematiky s aktívnym spracovaním a prezentovaním spolužiakom. Samotné hodiny a obsah vyučovania sú obohatené o zaujímavosti, ktoré prináša učiteľ, ale aj žiaci.

Pozn. Svojím charakterom geografia patrí aj do okruhu Človek a spoločnosť.

Chémia

Hodiny chémie sú zamerané na získanie nielen teoretických, ale aj praktických vedomostí z rôznych oblastí chémie, od jednoduchej anorganickej chémie až po zložité biochemické deje odohrávajúce sa v živých organizmoch. Pri hodinách sa kladie dôraz na prepájanie vedomostí z príbuzných prírodovedných predmetov tak, aby pomáhali tvoriť ucelený obraz sveta okolo nás. Nadobudnuté vedomosti sú uplatňované v praxi pri vykonávaní pokusov v chemickom laboratóriu s cieľom overiť si a rozšíriť svoje získané znalosti v reálnom pracovnom prostredí.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejepis

Prácou s historickými prameňmi získava študent prehľad o svetových a slovenských dejinách, vo vyučovaní sa kladie dôraz na metadejiny a na prepájanie získaných vedomostí so súčasným spoločenským dianím.

Občianska náuka

Občianska náuka patrí medzi spoločenskovedné predmety. Má žiakom sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti, spôsobilosti, pomocou ktorých sa budú vedieť orientovať v zložitom systéme noriem a hodnôt súčasnej spoločnosti a budú schopní úspešne sa začleniť do života v demokratickej spoločnosti.

ČLOVEK A HODNOTY

Etická výchova

Jej hlavným cieľom je vedenie žiakov k prosociálnemu správaniu, ktoré sa odráža v morálnych postojoch, zdravom sebaobrazu, v primeranom správaní sa voči sebe aj iným. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívny hodnotenie iných prístup k okoliu, zodpovednosť, obrana pred manipuláciou a pod.), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasť identity človeka.

Kolokvium

Hodiny kolokvia sú zamerané na diskusiu a aktívne počúvanie, budovanie kritického myslenia, mediálnu výchovu a rozvoj empatie k druhým. Diskusie nie sú o najhlučnejšom prezentovaní názorov, ale naopak o spoločnom pochopení. Taktiež počas diskutovania sa nemusí každý vyjadriť, je možné ostať v roli pozorovateľa.

Komunitná hodina

Cieľom je rozvíjanie triednej komunity prostredníctvom diskusie, riešenia triednych problémov, komunikácie bežných triednych udalostí a spoločných zážitkov.

UMENIE A KULTÚRA

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: **výtvarná výchova** a **hudobná výchova** (1. – 4. ročník OG) a **umenie a kultúra** (5. – 8. ročník OG). Dôležitým poslaním oblasti umenie a kultúra je budovanie vlastnej kultúrnej identity, chápanie miesta súčasného umenia v živote žiaka a aktívna účasť na ňom ako aj rozvíjanie schopností porozumieť iným kultúram. Vzdelávacia oblasť rozvíja žiakovo povedomie vlastných vkusových postojov, kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných ľudí a iných kultúr.

Neskôr, v rámci seminárov na vyššom gymnáziu je možné zvoliť si predmet **Dejiny umenia**, kde prostredníctvom ukážok a spoločných analýz získavajú žiaci hlbší vhľad do špecifik jednotlivých umeleckých smerov v úzkom prepojení so spoločenským a sociálnym dianím v danom období.

ZDRAVIE A POHYB

Telesná a športová výchova

Cieľom predmetu je umožniť žiakom osvojovať si správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti o motorike svojho tela, utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite v nadväznosti na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu. Súčasťou predmetu sú aj dva kurzy lyžovania, resp. snowboardingu.

Školský vzdelávací program bol prerokovaný v Rade školy v septembri až v novembri 2022.

PRÍLOHY

Školský učebný plán CENADA

Školské osnovy CENADA

Učebný plán SG CENADA 2024/2025													
		príma	sekunda	tercia	kvarta	kvinta	sexta	septíma	oktáva	SPOLU	štátne	navýšenie CENADA	SEMINÁR
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	4	4	4	3	4	4	5	4	32	31	1	2
	anglický jazyk	4	4	4	4	3	3	4	4	30	30	0	2-len v oktáve
	nemecký jazyk	2	2	3	3	3	3	3	3	22	20	2	2
Matematika a práca s informáciami	matematika	5	5	5	5	5	5	3	1	34	29	5	2
	informatika	2	2	2	2	2	2	1	0	13	6	7	2
	Projekty	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4		4	
Človek a príroda	fyzika	2	1,5	2,5	2,5	2,5	2	2	0	15	11	4	2
	chémia	1	1	1,5	2	2	2	1,5	0	11	10	1	2
	biológia	1,5	2	1,5	1	2	2	2	0	12	11	1	2
	geografia	1	1	1	1	1	2	1	2	10	8	2	2
Človek a spoločnosť	dejepis	1	2	2	2	2	2	0	0	11	11	0	2
	občianska náuka	1	1	0,5	0,5	0	1	1	2	7	7	0	2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	0	0	0	0	0	0	2	2	0	
	výtvarná výchova	1	1	0	0	0	0	0	0	2	2	0	
	umenie a kultúra	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2	0	Dejiny umenia 2
Človek a hodnoty	etická výchova	1	1	1	1	1	1	0	0	6	6	0	
	Kolokvium	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	3,5		3,5	
	Komunitná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	8		8	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	16	16	0	
Povinne voliteľné	Seminár I	0	0	0	0	0	0	2	2	4			
	Seminár II	0	0	0	0	0	0	2	2	4			
	Seminár III	0	0	0	0	0	0	2	2	4			
	Seminár IV	0	0	0	0	0	0	0	2	2			
	SPOLU	31,5	32,5	32	31	32,5	34	33,5	27,5	254,5			
Voliteľné	matematika voliteľná							1		1			
	Spolu s voliteľnými	31,5	32,5	32	31	32,5	34	34,5	27,5	255,5			

Poznámky k Učebnému plánu:

Predmet projekty v oktáve: 1 hod. v prvom polroku, 0 hodín v druhom polroku.
Predmety sú delené (max. 16 žiakov): anglický jazyk, nemecký jazyk, informatika, hodiny v laboratóriu.

Niektoré predmety, najmä matematika: na vyučovacích hodinách môžu vyučovať dvaja pedagógovia (tandemové vyučovanie).
Súčasťou komunitnej výchovy je osobnostný a sociálny rozvoj, týchto vyučovacích hodín sa môže zúčastňovať špeciálny pedagóg alebo psychológ.
SEM - zoznam povinne voliteľných seminárov
Občianska náuka (bez absolvovaného semináru) a Dejiny umenia môže byť len štvrtým maturitným predmetom.
Matematika plus sa vyučuje v rozsahu pol hodiny týždenne a zvyšná časť formou blokového vyučovania.

Delenie na skupiny

Delenie na skupiny prebieha v predmetoch:

- všetky hodiny
  - anglický jazyk, nemecký jazyk
  - informatika, projekty, kolokvium
- časť hodín – biológia, fyzika, chémia

Učebný plán SG CENADA je zostavený podľa Štátneho vzdelávacieho programu (Vzdelávací program pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre úplné stredné všeobecné vzdelávane (gymnázium), schválené MŠVVaŠ dňa 5.5.2016 pod číslom 2016-14674/20298:22-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Tento učebný plán bol schválený Pedagogickou radou 3. júla 2023.